

Република Србија

Министарство просвете

Завод за вредновање квалитета
образовања и васпитања

Идентификациони подаци

Име и презиме

Разред и одељење

СРПСКИ ЈЕЗИК 7

свеска

Први део теста из Српског језика

У овом делу теста твој је задатак да прво прочиташ текст који смо припремили. После читања текста решаваћеш задатке којима проверавамо твоју вештину читања са разумевањем, знање из књижевности и граматике.

- Читај пажљиво сваки задатак да разумеш шта се од тебе тражи и на који начин треба да одговориш.
- Поједине задатке решаваћеш тако што ћеш изабрати један или више понуђених одговора. Прво их све прочитај, чак и онда када мислиш да је први одговор тачан. Добро размисли, па тек онда одговори.
- У другим задацима треба да даш краћи одговор, нпр. да напишеш једну или неколико речи, односно да упишеш тражени број реченице или израза. Постоје и задаци који захтевају и нешто дужи одговор у неколико реченица.

Желимо ти пуно успеха у раду!

Пажљиво прочитај следећи текст па одговори на питања. Ако ти затреба, врати се и поново прочитај поједине делове текста.

У Питеровој школи постојао је силеција по имену Бари Тамерлејн. Бари није изгледао као силеција. Није био дрљав, нити је имао ружно лице, застрашујући осмех или красте на зглавцима прстију, и није носио опасно оружје. Није био ни нарочито крупан. А није спадао ни у оне ситне, жилаве, кошчате типове који понекад знају да се покажу као опаки борци. За разлику од многих других силеција, код куће није добијао батине, али није био ни размажен. Родитељи су му били добри али строги, и по свој прилици ништа нису сумњали. Баријев глас није био оштар и промукао, очи му нису биле тврде и ситне, па чак није био ни упадљиво глуп. Био је у ствари прилично округласт и мек, мада не и дебео, с наочарима, и спужвастим розе образима, и сребрном протезом на зубима. Често је умео да направи тужно и беспомоћно лице, што је придобијало неке одрасле људе и помагало му кад би морао да се извлачи из шкрипца.

Бари Тамерлејн је у школи имао велику моћ. Нико није могао да га спречи да добије оно што жели. Ни он сам себе није могао да спречи. Био је слепа сила. Питеру је понекад личио на робота који је програмиран да ради шта год му се прохте. Неким чудом, није му сметало што нема другове, и што га сви мрзе и избегавају.

Наравно да се и Питер склањао силецији с пута, али тај исти силеција му је распаљивао машту. Бари Тамерлејн је био мистерија. За свој једанаести

рођендан, Бари је позвао петнаестак школских другова на журку. Питер је покушао да се извуче, али родитељи о томе нису хтели ни да чују. Сматрали су да су господин и госпођа Тамерлејн симпатични људи, па је зато, по логици одраслих, и Питер морао гајити симпатије према Барију.

Госте је на вратима дочекао насмејани слављеник. „Здраво, Питер! Хвала. Хеј, мама, тата, гледајте шта сам добио од мог друга Питера!“

Тог поподнева, Бари је био љубазан према свим својим гостима. Учествовао је у играма и није очекивао да сваки пут победи само зато што му је рођендан. Смејао се са родитељима и сипао сокове и помогао у распремању и прању судова. Једног тренутка Питер је завирио и у Баријеву собу. Свуда су биле разбацане књиге, на поду воз на батерије, на кревету плишани меда наслоњен на јастук, хемичарски комплет, компјутерска игрица – соба је била сасвим слична његовој.

На крају журке, Бари је овлаш ударио Питера по мишици и рекао: „Видимо се сутра, Питер.“

Дакле, Бари Тамерлејн води двоструки живот, мислио је Питер док се пешице враћао кући. Сваког јутра, негде на путу од куће до школе тај дечак се претвара у чудовиште, а на повратку кући, чудовиште се поново претвара у дечака.

(...)

И десило се тако да је на великом одмору Питер стајао сам на крају дворишта. Ко год би га посматрао видео би дечака како стоји поред зида, држи јабуку и зури у празно, не радећи ништа.

Бари се смешио, али није изгледао весело. Испружио је руку и рекао једноставно: „Хоћу ту јабуку“, и поново се осмехнуо.

Е сад, Питер није био кукавица. Био је довољно снажан за своје године, али знао је да у тучи никад не би победио јер никад никог не би могао да удари заиста јако. Кад би у школском дворишту избила туча, и кад би сва деца притрчала, Питер би осетио мучнину у стомаку и слабост у ногама.

Баријево розикасто, округло лице било је зајапурено.

Деца су већ почела да се окупљају, у неправилном кругу, нањушивши да се у Тамерлејновом углу дворишта развија нека драма.

„Напред, Пит. Разбиј му њушку!“, добацио је неко бескорисно. Бари Тамерлејн се окренуо и севнуо погледом, а дечак се повукао у гомилу.

(...)

Питер је поново загризао јабуку. Унео се Барију у лице и запиљио се у њега као да посматра неку смешну слику на зиду. „Ти си обичан пекмез... розе желатин... са металним зубима.“

Из гомиле се заорио грохотан смех који се брзо и заразно ширио.

Питер је дрско терао даље, користећи прилику док Бари не схвати колико је бесан. „Био сам код тебе. Сећаш се? За твој рођендан. Ти си обичан добар дечак. Видео сам те како помажеш мами у прању судова...“

„А завирио сам у твоју собу и видео да на кревету држиш плишаног меду.“

Док су повици и поруге бивали све гласнији, Бари је подигао руку и немоћно стегао песницу. И у том часу догодило се нешто ужасно. Бари је брзнуо у плач. То се није могло сакрити.

(...)

Питер је био пун себе. Али, како је јутро одмицало, почео је да се осећа доста другачије. Прогањале су га властите речи.

Кад је полазио на ужину, Питер је оставио једну цедуљицу на Баријевој клупи. На цедуљици је писало: „Хоћеш да играмо фудбал? П.С. Имам и ја плишаног меду и морам да помажем у прању судова. Питер.“

(Одломак из романа *Сањар* Ијана Макјуана)

1

Заокружи слова испред тачних тврдњи:

- а) Бари Тамерлејн је Питеру био мистерија.
- б) Бари Тамерлејн је имао пуно правих другова.
- в) Бари Тамерлејн је у школи имао велику моћ.
- г) Бари Тамерлејн је појео Питерову јабуку.
- д) Бари Тамерлејн је био размажен и глуп.
- ђ) Бари Тамерлејн је био љубазан на свом рођендану.
- е) Бари Тамерлејн је био крупнији од осталих дечака.

2

У тексту су издвојене четири тематске целине. Означи њихов **редослед** бројевима од 1 до 4.

- а) Сукоб у дворишту ___
- б) Рођенданска журка ___
- в) Изглед силеџије ___
- г) Цедуљица на клупи ___

3

Бари се на један начин понаша у кући, а на други у школи.

Заокружи слова испред реченица које описују његово **понашање у школи**.

- а) Не очекује да победи сваки пут.
- б) Захтева оно што жели.
- в) Љубазан је према деци.
- г) Учествује у играма.
- д) Не може да се контролише.

4

Одговори на питање користећи **податке** из табеле.

реч	основно значење речи	пренесено значење речи
<i>њушка</i>	део животињске главе с носом и устима	увредљиво: лице човека
<i>пекмез</i>	слатка воћна каша	слабић, маза
<i>чудовиште</i>	необично биће које изазива страх, неман	сурова особа

Пренесено значење једне речи из табеле гласи „маза“. Како гласи њено **основно значење**?

5

Знак (...) у наведеном тексту означава:

- а) да писац најављује промену приповедача
- б) да приповедач жели неке мисли да сачува за себе
- в) да читалац треба да допуни текст својим коментаром
- г) да су изостављени одређени делови текста

Заокружи слово испред тачног одговора.

6

Какав је Питер? Заокружи слова испред тачних одговора.

Питер је:

- а) досетљив
- б) непромишљен
- в) храбар
- г) осветољубив
- д) осећајан
- ђ) ратоборан

7

Испод сваког дела текста напиши на линију број оног **облика казивања** који је у њему заступљен. Има више текстова него облика казивања.

1 – унутрашњи монолог 2 – приповедање 3 – описивање

а) „Баријево розикасто, округло лице било је зајапурено. Наочаре су му увеличавале очи. Један мехурић пљувачке треперио је између његове протезе и предњих зуба (...)“

б) „Тог поподнева, Бари је био љубазан према својим гостима. Учествовао је у играма и није очекивао да сваки пут, победи само зато што му је рођендан. Смејао се са родитељима и сипао сокове и помагао у распремању и прању судова (...)“

в) „Дакле, Бари Тамерлејн води двоструки живот”, мислио је Питер док се пешице враћао кући (...)“

г) „И десило се тако да је на великом одмору Питер стајао сам на крају дворишта. Ко год би га посматрао, видео би дечака како стоји поред зида, држи јабуку и зуре у празно, не радећи ништа“.

8

У следећем делу текста подвучена је једна **стилска фигура**. Напиши како се она назива.

„Није био ни нарочито крупан. А није спадао ни у оне ситне, жилаве, кошчате типове који понекад знају да се покажу као опаки борци. За разлику од многих других силеција, код куће није добијао батине, али није био ни размажен.“

Одговор: _____

9

Да ли је писац уверљиво представио Барија као насилника?

ДА

НЕ

Одговор: _____

Образложи зашто тако мислиш:

Погледај следећу табелу па одговори на питање користећи податке из табеле.

БРОЈЕВИ					
ГЛАВНИ					РЕДНИ
ОСНОВНИ	ЗБИРНИ	БРОЈНЕ ИМЕНИЦЕ НА -ИЦА	БРОЈНИ ПРИДЕВИ		
НОМИНАТИВ	<i>ПЕТ</i>	<i>ПЕТОРО</i>	<i>ПЕТОРИЦА</i>	<i>ПЕТОРИ</i>	<i>ПЕТИ</i>
ГЕНИТИВ	—	—	<i>ПЕТОРИЦЕ</i>	<i>ПЕТОРИХ</i>	<i>ПЕТОГ</i>
ДАТИВ	—	—	<i>ПЕТОРИЦИ</i>	<i>ПЕТОРИМ</i>	<i>ПЕТОМ</i>

У коју врсту главних бројева спада број *ПЕТОРИЦА*?

Одговор: _____

11

У сваки квадратић упиши слово **Д** или **Т** примењујући правила у вези са гласовним променама.

ГРА СКИ

О ШЕТАТИ

О КОПЧАТИ

ПО СЕТИТИ СЕ

12

Прочитај следеће реченице, а затим реши задатак.

„Смејао се са својим родитељима и сипао сокове и помогао у распремању и прању судова. Једног тренутка Питер је завирио и у Баријеву собу“.

Препиши именицу која је у **инструменталу**.

Одговор: _____

13

Напиши коју **службу** у реченици има подвучена реч.

„Госте је на вратима дочекао насмејани слављеник“.

Одговор: _____

14

Прочитај следећи одломак из текста и обрати пажњу на значење подвучене речи.

„На крају журке, Бари је овлаш ударио Питера по мишици и рекао: „Видимо се сутра, Питер“.“

Реч овлаш значи да је Бари Питера ударио:

- а) немоћно
- б) јако
- в) неспретно
- г) слабо

Заокружи слово испред тачног одговора.

15

Одреди **значење** подвучених падежних облика у следећој реченици.

„Сваког јутра, негде на путу од куће до школе тај дечак се претвара у чудовиште, а на повратку кући, чудовиште се поново претвара у дечака“.

1. генитив: *сваког јутра* _____
2. локатив: *на путу* _____

Други део теста из Српског језика

У овом делу теста твој је задатак да напишеш састав са одређеном темом.

- Пиши читко писаним словима ћирилице.
- Пажљиво прочитај упутство које смо ти дали о писању састава.
- За писање користи постојећи простор са линијама.

Желимо ти пуно успеха у раду!

Упутство:

Напиши састав са темом:

У школи за време великог одмора

Дочарај атмосферу која влада у школи за време великог одмора или нам испричај неки догађај на великом одмору. Можеш бити учесник или посматрач тог догађаја.

Твој ће рад бити вреднован на основу тога:

- колико твој састав одговара теми;
- колико водиш рачуна о композицији састава (уводни, средишњи и завршни део текста);
- колико водиш рачуна о склопу реченице и њеном смислу;
- колико примењујеш правописна правила.

У школи за време великог одмора
